

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 28.— K. negyedévre 7.— K.
félévre 14.— K. egy hónapra .40 K.
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 81.

Szeged, 1917.

VI. évfolyam, 71. szám.

Péntek, március 23.

LEGUJABB.

LUGANO: Olasz lapok jelentik, hogy a németek francia fronton visszavonulása összefüggésben áll az oroszok ellen indított nagy offenzívával. Russkij tábornok a Corriere della Sera-ban kijelenti, hogy kétségbeesett és rettenetes támadás készül az orosz vonalak ellen. Mindenki érzi ezt és az ellenség is pökhendi módon hirdeti, hogy meg fog félemlíteni bennünket. A német csapatok át fognak kelni a Brenneren, hogy éppen úgy, mint Szerbiát és Romániát, Oroszországot is eltörpítse a német csizma.

BERLIN: A Wolff-ügynökség jelenti: Ófelsége Möwe nevű segédcirkálójá, melynek Dona Slogie gróf és várgróf a parancsnoka, az Atlanti-oceánon több hónapig folytatott második cirkáló útjáról egyik hazai hadi kikötőbe visszatért. A hajó 22 gőzöst és öt vitorlást kobzott el, összesen 125.000 tonnatartalommal. Ezek közt volt egy ellenséges gőzöst, 8 olyan hajó, amely fel volt fegyverezve és öt, amely az angol admirális szolgálatában állt, továbbá 4 ellenséges vitorlás. Ófelsége Möwe segédcirkálójá 593 foglyot hozott magával.

BERLIN: A Wolff-ügynökség jelenti 22-én este: A Somme és az Aisne közt folyó csatározásokon kívül különös eseményt nem jelentettek.

STOCKHOLM: Evert tábornok csatlakozott a forradalomhoz.

BERLIN: A Wolff-ügynökség jelenti: A Földközi-tengeren 19-én elsüllyesztett francia csatahajó pusztulásának helyén egy ládát találtunk. A ládában volt levelekből megállapítottuk, hogy az elsüllyedt csatahajó a Danton nevű sorhajó volt.

AMSTERDAM: Az Evening News jelenti: Abban az esetben, ha Amerika háborúba keverednék Németországgal, Mexikó Németország mellé áll. Erre nézve már minden intézkedés megtörtént.

WASHINGTON: Wilson elnök a tengerészeti minisztériumnak fölhatalmazást adott, hogy sürgős hajóépítésekre 100 millió dollár hitelt vegyen föl.

ROTTERDAM: Az angol admirális jelenti, hogy két angol aknakerakó hajó aknára futott és elsüllyedt. 23 ember életét veszítette.

Németország már háborút visel Amerika ellen.

— Wilson üzenete a kongresszushoz. —

Washington, március 22. Wilson elnök március 22-ére rendkívüli ülésre összehívta a kongresszust, hogy döntsenek az intézkedések dolgában, amelyek összefüggnek a Németország és az Egyesült-Államok közt levő tényleges hadiállapottal.

WASHINGTON, március 22. Wilson a kongresszushoz üzenetet fog intézni, amelyben ki fogja fejteni, hogy a németek az Egyesült-Államok ellen minden nemzetközi jognak és emberiségnek irgalmatlan megsértése által máris tényleg háborút visel-

nek. A kongresszus határozatot fog elfogadni, amelyben kijelenti, hogy a hadiállapot az Egyesült-Államok és Németország között már egy idő óta fenáll. Ez a határozat azonban nem jelenti a tényleges hadiállapot megkezdését. A kormány a határozat után megteszi a szükséges intézkedéseket az Unió kereskedelmi érdekeinek nyílt tengeren való megvédelmezésére. A tényleges hadiállapot bekövetkezte Németország további cselekedeteitől függ.

Keleten föléledt a harci tevékenység.

BUDAPEST, március 22. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) A Beresina mentén osztagaink az oroszok második vonaláig törtek elő és egy tiszttel, kettőszázhuszonhat főnyi legénységgel, két revolverágyúval, 6 géppuskával és 14 aknavetővel tértek vissza. Az ellenséges portyázó csapatoknak előretörései mindenütt, ahol megkísérelték, meghiúsultak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese

BERLIN, március 22. A nagy főhadi-

szállás jelenti: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Beresinánál, Rigától keletre rohamcsoporthajóink az első orosz árkokon át négy kilométer szélességben a második állásig nyomultak előre. Éjjel szétrombolták a védműveket és 225 fogollyal, 2 revolverágyúval, 6 gépfegyverrel és 14 aknavetővel tértek vissza.

József főherceg vezérezredes harcvonalán és Mackensen vezértábornagy hadcsoporthajójánál a harci tevékenység feléledt.

LUDENDORFF, első főszállásmester.
(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Sikeres német vállalkozások nyugaton.

BERLIN, március 22. A nagy főhadi-szállás jelenti: Lens és Arras között élénk tüzési tüz után felderítő csapatok harcokat vívtak. A Somme és az Oise két oldalán elterülő földszávon előretolt osztagok összeütközései reánk nézve sikeresen folytak le. Chivresnél és Mossynál az Aisne északi partján visszavertünk francia zászlóaljokat. A Maas nyugati partján az ellenség árkaira irányzott tüzünkkel egy készülő támadást feltartóztattunk. Az Aisne-Marne csator-

na mentén, Verduntól északkeletre St. Mihielnél és a Vogesek nyugati lejtőjén a Plain völgyben az ellenség vonalaiba indított előretörésekből rohamcsoporthajóink 40 foglyot hoztak magukkal. 3 ellenséges repülőgépet lelőttünk. Az a repülőgép, amelyet Frigyes Károly porosz herceg vezetett, Arras és Perennes között, az ellenséges vonalak mögé tett légiútjáról nem tért vissza.

LUDENDORFF, első főszállásmester.
(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Sikertelen francia támadások a délkeleti fronton.

BUDAPEST, március 22. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Délkeleti harc-tér: Lényeges esemény nem történt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

BERLIN, március 22. A nagy főhadi-szállás jelenti: Azok a magasságok, amelye-

ket Monastir-tól északra e hó 20-án csapatunk elfoglaltak, tegnap erős francia támadásoknak voltak kitéve. Mindegyik támadás kudarcra végződött. Hasonló balsikerrel járt az ellenségnek a tavak közti szorosban indított gyenge előretörése.

LUDENDORFF, első főszállásmester,
(Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Orosz szocialisták ostroma a дума ellen.

Mindjobban nyilvánvalóvá lesz, hogy az orosz forradalom az antant szempontjából nem váltotta be a hozzáfűzött várakozásokat. A radikális munkásság ellenakciója erősen tért hódít és összeomlással fenyegeti a még meg nem szilárdult új rendet.

A szocialista párt izgató röpiratokat terjeszt a munkások között, felszólítja őket a sztrájkra, hogy a kapitálisták érdekében való háborúnak véget vessen. A munkások gyűléseken követelik, hogy a cári család vagyonát és a hatalmasok birtokait osszák fel a nép között. Ezekkel a mozgalmakkal szemben az ideiglenes kormány ugyszólván teljesen tehetetlen, mert erősebb lépéseket a munkások ellen nem mer tenni. A forradalmi kormánynak ezenfelül tartania kell a régi rezsim híveitől is, akik még nem mondtak le minden reményről, hogy a haladás szekerét visszafordíthatják.

A forradalmi kormány ezért nagyon ügyel a cárra és környezetére. II. Miklósnak nem szabad elhagynia a pétervári kerületet,

STOCKHOLM, március 22. Pétervárról jelentik: Szombaton a дума épülete ellen a szocialista tömegek ostromot intéztek. A felfegyverzett milícia és a katonaság csak nehezen tudta megvédeni a dumát a nép dühe ellen. A szocialisták a monarchikus ál-

lomforma fentartása mellett tüntettek és az ellen, hogy Nikolajevics nagyherceg vegye át a főparancsnokságot. Az ideiglenes kormány nem mer az utcán mutatkozni és a miniszterek felfegyverzett angol páncélautókon járnak.

Mindezek a belső bajok természetesen nem maradhatnak hatás nélkül az orosz frontra, amelynek harcképességét veszélyeztetik. A forradalom kitörése óta az utánpótlás a táborban álló seregekhez rendkívül megnehezült. A munkások nagy része még sztrájkol, maga a hadsereg is pártokra szakadt. Nem lehetetlen, hogy a közelebbi események igazolni fogják azt a kézenfekvő igazságot, hogy hadviselő ország — és éppen a háború folytatása érdekében — nem nyúlhat a forradalom fegyveréhez végzetes kockázat nélkül. Az orosz frontról érkező harctéri jelentések kellemetlen meglepetésszerűen szolgálhatnak azoknak, akik a forradalom sikerében oly hirtelen bizakodással reménykedtek.

Az orosz hadsereg nem kap utánpótlásokat

HÁGA, március 22. Pétervárról érkezett táviratok megerősítik a hírt, hogy a táborban álló orosz hadsereg számára az utánpótlások március 10-ike óta jóformán teljesen fenakadtak. A Putilow-gyárakban

a munkások február 27-ike óta részleges sztrájkban álltak, amely a forradalom kitörésekor általánossá vált. Az ideiglenes kormány mindez eseményekkel szemben teljesen tehetetlen.

Elmozdítják az orosz hadseregparancsnokokat, kik nem ismerték el a kormányt.

STOCKHOLM, március 22. A дума bizottsága fölhatalmazta a kormányt, hogy azokat a hadseregparancsnokokat, akik az

új kormányt nem akarták elismerni, mentésük föl állásaiktól.

Az orosz munkások követelik a béketárgyalások megkezdését.

ROTTERDAM, március 22. Az orosz szocialisták felhívása többek között arról is szól, hogy a munkásság azonnal tegye le munkaszerszámaikat, mert a kapitalizmus érdekében álló háborút csak így lehet befejezni. A felhívás követeli az orosz nagybirtokok megszüntetését, köztük a cári család és a papság vagyonának megszüntetését is. A földet — a felhívás szerint — a nép közt kell szétosztani.

BERLIN, március 22. A szocialista forradalmárokhoz legutóbb a következő felhívást intézték: Munkások! Ti hajtottátok végre a nagy átalakulást, a ti véretek folyt patakokban, hogy a nép elnyomóit megölhessétek, vagy elzárhassátok. És most ismét titeket csaptak be. Ti kenyeret, békét és szabadságot akartok. A kenyér ugyan most nem hiányzik oly mértékben, mint azelőtt,

a béke azonban a messze jövőbe távolodott, a szabadság pedig lehetetlen ígéretekre olvadt össze. Ne bizzatok a polgári elemben, amely kiomlott véretek a saját javára használja ki. Munkások! Ti vagytok Oroszország urai! A ti kezetekben vannak az egész birodalom háborús üzemei. Semmiféle ígélet árán se engedjétek rábeszélni magatokat arra, hogy újból megkezdjétek a munkát, hanem készüljétek teljesíteni azt, amire a munkásbizottság a legközelebbi napokban fel fog szólítani benneteket. Követeljük a béketárgyalások megkezdését, amelyeket a mi ellenőrzésünk mellett minél előbb nyélbe kell ütni. Ezenfelül azonnal meg kell valósítani a szocialista programot s ezzel kapcsolatban minden idegen nemzetet el kell választani az orosz birodalomtól.

A felhívás március tizenhatodikán kelt

és Cseidze és Csenkeli irta alá. A felhívást a munkásképviseleknek és katonáknak a cári palotában tartott gyűlésén bocsátották ki. A gyűlésen résztvett Lvov herceg miniszterelnök és Miljukov külügyminiszter is. Ők is felszóltak és hangsúlyozni akarták a háború folytatásának szükségességét, de a gyűlés résztvevői első szavaik elhangzása után szenvedélyes kifakadásokkal és óriási lármával meggátolták őket abban, hogy beszédeiket befejezhessék. (M. T. I.)

Stockholm, március 22. A дума szociáldemokrata frakciója ülést tartott, amelyen Cseidze képviselő beszéde után határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint emlékiratot nyújtanak át az új kormánynak és ebben követelik a háború azonnali befejezését.

A szövetségesek hivatalos értesítése a cár lemondásáról

Rotterdam, március 22. A Times jelent: Miljukov, az új orosz külügyminiszter a szövetséges államok nagyköveteit hétfőn hivatalosan értesítette a cár lemondásáról és a kormány-ügyeknek az ideiglenes kormány által való átvételéről. Miljukov ez alkalomból azt a reményét fejezte ki, hogy a szövetséges államok támogatni fogják, hogy Oroszország és szövetségesei közti köteleket megerősíthesse. Buchanan angol nagy követ kijelentette, örül, hogy személyes összeköttetésbe léphet Miljukovval. A szocialisták bizottsága fölhívást bocsátott ki, hogy a munkásság holnap kezdje meg a munkát. (?)

Új forradalom Oroszországban — a háború folytatása ellen.

HAPARANDA, március 22. Svédországba érkezett orosz munkások beszélik, hogy tizenhetedikén, szombaton Pétervárott még minden munka szünetelt. Az arzenálokból mindenki ellátta magát municióval és fegyverrel. Az utcákon nagyon bizonytalan volt a helyzet. A munkások békét követelnek, nincsenek megelégedve az új rendszerrel. Az utasok elbeszélése szerint nem valószínű, hogy új forradalom fog kitörni a háború folytatása ellen.

Stockholm, március 22. A svéd határra tegnap érkezett utasok beszélik, hogy Oroszországban továbbra is dühöng az anarchia. Finnországban a forradalmárok folytonosan átvizsgálják a vonatokat. Uleaborgban a munkások jóléti bizottsága a régi utlevelek érvényét egyszerűen megszüntette és új utleveleket állít ki. Pétervárott erős csapatokat központosítottak, mert tartanak az ellenforradalomtól. A csapatok maguk választották tisztjeiket.

Akik Szibériába és Sziciliába üzennek.

(Saját tudósítónktól.) A Feministák Szegedi Egyesülete a hadifoglyok levelezésének közvetítésével is foglalkozik. Ez a működés főleg arra szorítkozik, hogy a hadifoglyoknak szóló leveleket a reszketős kezű szülők helyett megírják és főképen, hogy helyes címmel lássák el azokat. Haglott hátú, ráncos arcu, patakozó szemű anyák, bánatos arcu, több vidámságra termett menyecskek, fiatal menyasszonyok állandóan igen nagy számban keresik fel a feministák irodáját, ahol egy kisasszony írja meg helyettük a sok vágyat, panaszt sóhajt és fájdalmat rejtő sorokat. A világháború kiszélesítette, sőt megszüntette az átóhatárt. Az ég pereme a távolban is kiegyenesedett, a lelki szemek tullátanak a Klaukázus komor szikláin és a tápéi parasztság Sztrachánba küldi sóhajtásait, a fájdalmas szívű öreg szülők Szicilia napégetté fájjaira gondol, hol magyar fiuk dalát hordozza a szél és a narancsfák lágy suttogásába a magyar szó muzsikája vegyül.

A nem tulságosan nagy szobában tolakodás nélkül megférnek egymás mellett a várakozók. Mind asszony — és csodálatos — mintha mind hangtalan lenne. Pedig elmondják egymásnak a panaszait, de a kísérő zene gyanánt szereplő állandó sóhajok kitünő hangfogók. Mikor belépünk a hivatalba, tízenöt-tizenhatan várakoznak. Öregek és fiatalok egyforma számban. Mindjárt ki lehet találni, ki akar iratni az urának, ki a fiának. Épen egy tápéi menyecske áll a hosszú asztal előtt és hallgatagon nézi, mint formálódnak a kisasszony finom, hegyes betűi szép szabályos sorokká.

Kedves szeretett párom. — Így kezdődik minden levél és folytatódik: *Kívánom, hogy ezen pár sor írásom a legjobb egészségben találjon.*

A sorok szépen, szabályosan következnek egymás után és a menyecske úgy nézi a tollat, mintha a tintás, helyes szerszám a saját meleg, vágyakozó lelkéből készült volna. Aztán megszólal sóhajtozva:

— De kisasszonkám, sok szépet írjon az urammak. Írja mög, hogy soha egy szóval sem bántom mög, csak még egyszer láthassam a képmását.

— Örül majd, ha megjön az ura? — kérdi a kisasszony írás közben.

— Hát hogyne! Muszáj lesz majd két napig sírni, ha megjön.

— Muszáj? Hát az parancssóra megy? — Tuggya úgy hozza majd magával a sor. A levél elkészült. Most egy öreg néne van soron. Hosszan magyarázza, hogy mit szeretne megírni a fiának, aki Asztrachánban van. Igen sokat szeretne neki elmondani, nem is férne rá a kis kék levelezőlapra. Mert ihába, ez a legkisebb fia a méninek, az Antal és jobban a szívéhez nőtt, mint a másik, aki már korán elkerült a szülői háztól. A másik Sziciliában fogoly.

— Ne tessék összetéveszteni a két fiamat. — mondja a néni, pedig ez nem lenne oly nagy baj. Mind a két levél sok jó egészséget kíván. A kisasszony lebeglyegzi az egyik levelet a feministák pecsétjével.

Mondja rá a néni:

— De má' ha az egyiket akkor a másikat is *vepszizze* le. Ne tegyünk különbséget a két fiam között.

A kisasszony lestampilozza a másik lapot is, de a néni még mindig akar valamit.

— Négy szemközt szeretnék beszélni a kisasszonnyal — mondja sugva, aztán titokban odacsusztat a kezébe egy tízfiliéres mikkelpénzt.

— Ezt magának adom — mondja titokzatosan.

— Ingyen írjuk a levelet — hangzik a felvilágosítás — de ha akar adni valamit, dobjon néhány fillért abba a perselybe a hadiárvalk javára.

— Ne busuljon lelkem, majd teszek oda is két pénzt. Csak maga tőgye el az ötöt.

Következik a harmadik asszony. Krasnojarszkba írat levelet a fiának.

— És mit írjak Krasnojarszkba néni? — érdeklődik a kisasszony.

— Hát egy olyan középszerű levelet.

— Milyen az a középszerű levél?

— Azt bízik én nem tudom. Csak olyan középszerű legyen.

Végül mégis csak megíródik a középszerű levél. A néni meg van vele elégedve, nézi, forgatja és mégis talál valami helyreigazítási vallót.

— Ugyan tessék má' odairni, hogy *kiri-lejsson*. Odairódik még a cím alá, hogy *Kriegsgefangen*. Ez az, amit a néni akart.

Aztán jönnek sorba mind és a levelek tartalma is olyan egyforma, mint amilyen hasonlatosak a szemekből kibuggyanó könnyecsek.

A képviselőház ülése.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A képviselőház csütörtöki ülését délután fél 4 órakor nyitotta meg Szász Károly alelnök. A Ház folytatta a miniszterelnök jelentésének vitáját.

Csermák Ernő közéleti kérdésekkel foglalkozik. Szóváteszi az összeférhetlenségi ügyeket, amelyek szerinte a bankokrácia térfoglalásának eredményei.

Förster Aurél a bankok földvásárlási politikáját támadja. — Mit fognak szólni a lövészárkok népei, ha hazatérnek és az ősi te'keket idegen kezekben látják? — mondja. Felhívja a kormány figyelmét számos monopolizálható jövedelmi forrásra, hogy a háború után ránk nehezedő óriási terheket elbírhassuk. A jelentést nem veszi tudomásul.

Sárvári Huszár Károly ismételt szóvá teszi a Rajasich-ügyet és kérdi, hogy lehet, hogy Szmrecsányi tegnapi fölszólalása után Rajasich még mindig a Házban van?

Rakovszky István az elnök figyelmeztetése dacára háromszor is közbeszól és mindig hazaárulónak nevezi Rajasichot. Ismételt rendreállítás után Rakovszky Rajasich felé kiáltja:

— Mégis csak hazaáruló és tizszer is: csak hazaáruló.

Elnök figyelmezteti Rakovszkyt, hogy kénytelen lesz erősebb rendszabályokhoz folyamodni, ha folytatja közbeszólásait.

Antal Géza (munkapárti): Miért hordta Szmrecsányi a szerbeket a nyakában?

Szmrecsányi György a megjegyzésre ingerülten fölugrik:

— Alávaló hazugság! — kiáltja.

Huszár Károly folytatja beszédét. Kérdi, miért engedik meg Weisz Manfrédnek, hogy százmilliókat keressen a lőszergyártással? Hosszasan foglalkozik a háborús mizériákkal. A jelentést nem veszi tudomásul.

Szmrecsányi György személyes kérdésben szólal föl. Azt feleli Antal Gézának, hogy 1911-ben, amikor ő Szerbiában járt, a legjobb viszonyban voltunk Szerbiával és akkor a képviselők és újságírók meghívására voltak Belgrádban. A szerbek óriási lelkesedéssel fogadták őket és a vállakon hordozták a magyar képviselőket. Valótlan, hogy ő bárkit is a nyakában hordozott volna és viselkedésére nézve olyan megjegyzést tenmi, mint amelyet szerdán Rajasich tett, nem lehet más, mint perfidia.

Antal Géza szintén személyes kérdésben áll szólasra. Csak azért kiáltott közbe, mert a munkapártot ismételtelen súlyos kifejezésekkel illették. Rajasich ellen eddig csak vádak hangzottak el, amelyeket ítéletnek elfogadni nem lehet. Mellette, vagy ellene lehet állást foglalni, de ha valaki nem hiszi a vádat, azzal még nem védelmezi. Rajasichnak joga volt fölszólalni. Egyébként Szmrecsányi fölszólalása után elfliszi, hogy Rajasich téves információkat kapott.

Antal Géza fölszólalása után elnök a vitát megszakítja, amivel a Ház ülése esti 9 órakor véget ért.

A Délmagyarország telefonjai
Szerkesztőség 305.
Kiadóhivatal 81.

Fogoly a cári család.

Genf, március 22. Az ideiglenes kormány megtiltotta a cári családnak, hogy a pétervári katonai kerület területéről eltávozzék.

A vegyes munkás és katonai bizottság ellenőrzi a kormányt

STOCKHOLM, március 22. A vegyes munkás és katonai bizottság szigorúan ellenőrzi az ideiglenes kormány működését és elhatározta, hogy az összes gyárakban beszüntetik a munkát, ha a kormány az egyszer megállapított forradalmi programtól eltér. A forradalom áldozatait március 23-án temetik és ezt a napot nemzeti ünnepnek fogják deklarálni.

Pétervároft helyreállt a rend.

Stockholm, március 22. Oroszországból érkező utasok elmondják, hogy Pétervároft ismét helyreállt a rend. Naponként hatalmas automobílok járnak be az utcákat és ingyen osztanak ki kenyeret a nép között. A járókelők majdnem kivétel nélkül el vannak látva puskával vagy revolverrel és mindenkinek van bőségesen tölténye is. A nép elsősorban kenyeret követel. A kormány röpiratokat bocsátott ki, amelyekben a háború folytatásának szükségességét hangoztatja, de a szocialisták is adnak ki röpiratokat, melyekben kifejtik, hogy a kormány érintkezésbe fog lépni a többi hadviselő állam proletariátusával és azon lesz, hogy az ő segítségükkel gyorsan befejeződjék a háború.

Ellenséges határ mentén.

— A Délmagyarország tudósítójától. —

Lugano, március 16.

Egészen különös érzés, ha az ember az ellenség földjétől légvonalban alig öt kilométernyire van és mégis teljes biztonságban érezheti magát.

Ha kitekintek az ablakomon a tó irányában, annak tulsó oldalán Caprino és Cavallino házikóit látom, amelyek a Monte Caprino oldalához fecskefészkek módjára tapadnak. Ha pedig szemem a hegyléjtőin felkuszlik, a gerincvonalat éri, amely az olasz-svájci határ. De lent a tó partján is egy olasz falucska fekszik, Campione, a melyet svájci terület zár körül. Ez a kis darabka föld, amely az olasz művészet történetében, mint a híres műépítések szülőföldje, oly nagy szerepet játszik, annak idején a milánói érsek tulajdona volt, amelyet az egyik német-római császár adott neki hűbérül. Mikor a svájci öskantonok a Giorina melletti véres ütközetben legyőzték a milánói herceg csapatait, a mai tessini kantontól lemondott ugyan a herceg, de a magas egyházfejedelem iránti tiszteletből a falucska megmaradt a „ducato di Milano” kezén és ezen a következő évszázadok sem változtattak.

Egészen sajátos érzés, ha az ember gőzhajón Luganóból kiindulva Campione előtt megáll. Két karabinieri délceg alakja látható a kikötői hídnál, ahol őrt állanak. A hajó csakhamar folytatja az útját a svájci terület mentén, Bissone mellett, át a melidai híd alatt és nemsokára eléri Morcote szép, festői falvat, amelynek magasan fekvő ciprusokkal körülvett templomát oly sok művész örökitette meg képben. Egy negyed óra múlva a hajó ismét az olasz parthoz közeledik, Porto Ceresio állomáshoz, ahonnan a villamos vasút nem több mint egy óra alatt Milanoba vihetne, persze, ha nem volna háború! Hány tavasszal vagy ősszel itt üdülő német tette meg annakelőtte ezt a kirándulást a lombardiai dombvidéken keresztül és a termékeny, iparban gazdag síkságon át Észak-Olaszország élénk fővárosába, hogy a jellegzetes olasz utcai zivaj után újból és még nagyobb örömmel élvezze Lugano idillikus nyugalomát.

Most azonban senkisémet hagyja el a hajót és a karabinieri és katonák hiába várnak arra a pillanatra, hogy hazájukat megvédjék az „alattomos tedeschi” ellen, akik svájci földről esetleg beosonhatnának olasz területre. Nem kell félniök. A központi hatalmak polgárai még soká-soká fogják kerülni azt a földet, amely valamikor olyan vendégszerető volt és azután olyan ellenségesé lett. Nehezen lesznek elfelejtethők azok a napok, amikor a németek, magyarok és osztrákok lakásait és üzleteit egy őrző csőcseléktömeg, melyet a kormány közegei felizzgattak, kirabolt és felégetett...

Am a hajó nem törődik a mi gondolatainkkal és folytatja az útját nyugat felé. Jobbról a Monte Salvatore és a Collina d'oro integetnek át. Ez utóbbinak dél felé néző csúcán szanatorium épült, amely az olasz ujságok fantáziájában annak idején olyan nagy szerepet játszott. Német erőd-műnek mondták eldugott ágyúkkal, az ott elhelyezett ártatlan betegeket pedig német tiszteknek tartották.

Mielőtt a luganói tó nyugati öblébe jutunk, hajónk keskeny csatornán halad keresztül, amelynek egyik oldala svájci, másik: olasz. Balról az olasz alpok előhegyei emelkednek, amelyek a Lago Maggiore felé vonulnak és szembetűnik egy barátságos városka: Ponte Tresa az ő bájos villáival és kertjeivel. A Tresa folyó olasz és svájci

félre osztja és a híd szigorú őrt állanak a két állam katonái...

De Luganótól keleti irányban is csak hat kilométernyire fekszik a hűtlenség és az árulás zaja. Mindjárt a Monte Bié mögött fekszik a Monte Boglia, amelynek keleti lejtője már Olaszországhoz tartozik. Néhány száz méternyire Gandriától, ettől a kedves halászfalutól, ott állanak a háromszíni olasz határoszlopok, míg a tónak a másik partján, nem messze Santa Margheritától két vármórházikó jelöli a határt. Olasz földön a tó északi partján két barátságos falucska Gandria és San Mamete, a honnan a Fogazzaro regényei által híressé lett Val Solda ágazik el. A hajó azonban elsiet mellettük és egyenesen Parlezzába megy, annak a rövid vasuti vonalnak a végpontjához, amely a luganói tavat a szomszéd tóval összeköti. Megint az a sajátos színjáték, hogy az ember mint ellenséges alattvaló svájci hajón nyugodtan és biztonságban olasz területen tartózkodik, habár nem is szárazföldön.

Látóvaló persze semmi különös nem akad: piszkos, félig rombadólt házak, rongyokba öltözött utcai suhancok, délceg karabinieri, akik valószínűleg szabadságon vannak és örülnek, hogy legalább némi időre odahaza vannak, távol csapataink támadásaitól.

S az ember ismét visszatér Luganóba és a Café Rivierában megissza a tejszínjéltől meg nem fosztott uzsonnákávéját, egész nemzetközi társaságban van és legszívesebben azt hitetné el magával az ember, hogy a különböző nemzeteknek ez a keveréke nemcsak a béke eme szigetére szorult, amelyet a Svájc ebben a borzalmas világháborúban képez. Azokra a „rég, jó” időkre gondol az ember, amikor minden ország férfiai és asszonyai kellemesen és jól érezték magukat Itáliában és önkéntelenül is feltörl a kérdés, vajon, ha egykor ismét béke lesz, vissza fog-e térni a nemzetközi együttlét szép szokása, vagy pedig megmarad-e továbbra is a permanensnek hirdetett gyűlölet.

Itt felt. megfigyeléseim alapján van némi remény arra, hogy a különböző nemzetek hozzátartozói ismét jól fognak megférni egymás mellett. Mert a Svájcban a különböző hadviselő államok fiai között egyáltalán nem uralkodik az a gyűlölet és ellenszenv, amely a sajtóban, de különösen az antant sajtójában jut oly élesen kifejezésre. Mily sokszor láttam Luganóban németeket olaszokkal, osztrákokat franciákkal és magyarokat oroszokkal nyugodtan és békésen elbeszélgetni. Mintha az lett volna az érzésük, hogy a háború hatalmas elemi jelenség, amelynek alá kell hogy vesse magát az egyén, amely azonban nem szabad, hogy megakadályozza abban, hogy emberiesen érezzen és az ellenséges nemzetek hozzátartozóival tisztelettel bántson.

A Svájc az ő tarka népkeverékével ilyenformán magában rejt a népek jövőjé kibékülésének a csiráját és még a szomszédban látszó országgal szemben is oly jövődőről ábrándozhatik az ember, amelyben a Humanitas és Charitas fogja boldogító erejét érvényre juttatni.

Th. E.

Magyar hadifoglyok a pétervári forradalomról.

Berlin, március 21.

Huszonkét kicserélt rokkant magyar hadifogoly Oroszországból ma ideérkezett. A rokkant magyar katonák elbeszélése teljes képet ad a forradalom kitöréséről, melyeket eddig csak ellenséges jelentésekből lehetett bizonyára tendenciózusan megtudni.

Odesszából és Moszkvából február 18-án kellett volna elszállítani a magyar hadifoglyokat. Az utolsó pillanatban azonban lemondták a szállítást, mert lehetetlen volt a sebesülteket a városból a pályaudvarra szállítani. Csak egy hét múlva lehetett lefüggönyözött ablaku vasuti kocsikon a moszkvai pályaudvarra vinni őket, a városon keresztül való szállítás éjszaka minden incidens nélkül történt. Szentpétervárott a múlt hétfőig maradtak a magyar hadifoglyok és csak akkor szállították őket tovább lazaret-automobilokon ki a finn pályaudvarra, ahová hosszú utazás után reggel 8 órakor érkeztek meg. A kora reggeli órák dacára a város külső kerületeiben izgalmas és élénk volt a hangulat. Csendőr- és kozákkörjáratok vonultak végig a városon. Fegyvertelen katonák vegyültek a tömegbe, akik fiatal síhedek közt osztották szét fegyvereiket és muniójukat. A magyar hadifoglyokat szállító automobilot a tömeg egyszer csak hirtelen megállította. Egy lövésre kész fegyverrel ellátott csendőrt, aki a sofőr mellett ült, leráncigálta és elhurcolta a tömeg, az automobil a táját pedig felrántották. Az orosz katonák és polgárok be akartak rohanni, de amikor megismerték a magyar katonákat, megajándékozták őket cigarettákkal és békén tovább engedték a transzportot.

A finn pályaudvaron igen sok csendőr és katona volt összevonva, akik azonban passzív viselkedtek, ellenben a délelőtti folyamán véres harcok fejlődtek ki a csendőrök és a tömeg között. A pályaudvaron megfigyelték a magyar rokkantak, hogy a tömeg újra és újra a csendőrökre támad. A lakosságot fölfegyverzett diákok tüzeltek harcra és rengeteg sebesült maradt az utcai harc színhelyén. Öt órakor hagyhatták el végre a magyar rokkantak a pályaudvart.

A pályaudvaron igen sok, a sebesültek vonatán utazni akaró külföldi emberek voltak. Az orosz katonák szívélyesen beszélgettek a magyar katonákkal. Üdvözölték a magyar bajtársakat, akiknek már szabad hazautazni és azt mondták nekik, hogy megelégtették már a háborút és az orosz katonaság elérkezettnek látja az időt, hogy véget vessen a háborúnak. Az orosz fronton a légénység ellátása a lehető legrosszabb. Többnyire orosz gárdakatonák voltak, akik elmondták, hogy Moszkvából hozták őket Pétervárra. A rigai frontról is nagyon sok katonát hoztak. Egy finn katona elmondta a magyar rokkantaknak, hogy a forradalom kitörésének kezdete az volt, hogy a munkások a szentpétervári nagy fegyver- és löszergyárat elhagyták. A gyárra felügyelő tisztet agyonlőtték és a műhelyekből felfegyverezve eltávoztak. Az első utcai harcoknál hatszáz halott volt.

Sok pénzt

takaríthat meg havonta a világítási számláján, ha a világhírű félwattos OSRAM izzókörtékkel világít. Kizárólag kapható FONYÓ SOND világítási vállalatánál Szegeden. — Telefon 185.

Forradalom a kávéházban.

*

(Ketten a kávéházban. A. és B. Ujságot olvasnak és közben-közben kicserelik nézeteiket a politikai helyzetről, a drágaságról, stb. Mikor az alábbiak történnek már csak egy ujságokból készült hatalmas piramis mutatja, hogy ennél az asztalnál rövid idő előtt még csönd volt.)

A: És még maga azt meri állítani?

B: Merem. Állítom.

A: Hogy az orosz forradalom nem is egy forradalom?

B: Nüná, mert az.

A: Szóval, amit ezek az ujságok mind megírnak, az mind...

B: Hazugság. Ismerem én az ujságírókat. A tantim kuzinja egyik barátnőjének az unokatestvére (beszolt egyszer egy ujságíróval...

A: Akiról később kiderült hogy nem is ujságíró.

B: Hogy miket adott az le annak a szegény lánynak!...

A: Szóval nem igaz.

B: Nem. Egy szó sem. Az ujságírók találják ki, hogy kapósabbá tegyék a lapjaikat.

A: Hogy maga milyen egy barom!

B: Sérttegetni akar?

A: Nem. Csak a véleményemet nyilvánítom.

B: Tartsa meg a véleményét magának. Nem vagyok rá kíváncsi.

A: Pedig az lehetne. Állat.

B: Nem fog terrorizálni. Figyelmeztetem: akárminek nevez is, nem hiszek az orosz forradalomban. Nem Hi-szek!

A: És ha győz a forradalom és megkötik az oroszai a különbékét?

B: (Nevet.) Brühühü! ... hahaha ... Ez jó vice! ... Bizonyisten, soha jobbat nem hallottam! Hiszen maga nem is olvasta a lapokat! Ha olvasta volna, tudhatná, hogy a forradalmi kormány angol ... brühühü ... befolyás alatt ... hahaha ... áll! ... hihhihi! ... Nacceri!

A: De az ellenforradalom! A szocialisták! A munkások!

B: Nekem maga beszélhet. Most már tudom, hogy olvas maga. És csak nem akarja elhíttetni velem még ezenfelül, hogy még egy forradalom tet ki abbanaz ... Oroszországban?

A: Csudálkozom magamon, intelligens voltom ellenére, hogy állhatok szóba egy ilyen országos hatókörrrel, mint amilyen kegyed.

B: (Fölpattan.) Megint sértteget! Figyelmeztetem, engem nem lehet sokszor sérttegetni!

A: Már mondtam magának, csak a véleményemet nyilvánítom. Ezt csak szabad? 1848 március 15-ike óta ...

B: Mit akar most meg már azzal a 48-al?

A: Semmit. Bizonyisten semmit. De magával nem lehet beszélni intelligens dolgokról.

B: A forradalom: az magának egy intelligens dolog?

A: Nem, de nem fogom magának megmagyarázni, pedig látom, ezt sem tudja.

B: Hát nem is vagyok rá kíváncsi. A

maga magyarázataira ... (Dühösen.) És mondtam már, hogy engem ne terrorizáljon! Mert én nem hagyom magam! Nekem is van meggyőződés! És ez az, hogy nem hiszem, ha idehozzák azt a Pétervárt a forradalmával, akkor sem hiszem! Pont.

Csend. Az ajtóban megjelenik egy rikkancs, hangosan ordítja egy rendkívüli kiadás címét: „Az orosz szocialisták megkezdik a béketárgyalásokat.“ B. izgatottan fölugrik, megvásárolja a rendkívüli kiadást, aztán zavartan visszaül a helyére.

A: Jöjjön, játszunk egy partit ...

B: (Habozva.) Azonnal ... csak előbb elolvasom ezt a rendkívüli kiadást ... nagyon érdekes!

Sip.

HIREK

0000

Eső esik

a szürke tavaszi égből és nehéz felhők teszik borongóssá a vágyra nyitott tekinteteket. Este néma a korzó és a Stefánia párás sötétbe bunkolózza őrzi a múlt tavaszok esőkoszterelmes emlékeit; csend van, csak a magaságos égből lehulló csöppek éneklők örökké egyforma dalaikat. És az elázott földre csak hull, hull az eső és könny fakad a nyomán sok kérges kezű paraszt nyílt szemében: a föld, a föld! ...

Eső és nyirkos, borongós égből: mintha a fájdalom, szomorúság, sirás szimbóluma volna; jöttödre messzi, jövő nyomosságok sejtése nyíllal a szívembe. És lemondás vágya emyészti az idegeimet, ilyenkor úgy érzem: szentségek szentsége a mazochismus. És átkok nyugtát érzi a nyakam; mintha rovatul épülne sápadt viaszgyertyák fényében a szemem előtt: halkán, lábujjhegyen lépnek és tisztelettel hajtom meg fáradt fejem. Talán épen a sorom előtt, amely olyan, mint a kifestett asszony: messziről reményt keltő és szép, de szívtelen és vijjongva kacagó, ha sikerült mélyen belemarnia fiatal véremtől lázas, liktető szívembe.

És hull, hull az eső. Monoton egyhangúsággal koppannak a kiadás, kövér csöppek az ázott ablakon; mintha a vasuti kocsi süppedő, ruganyos ülésén ülve a vonat kerekének elfuló zaját hallgatnám. Ütemre sir a vérem és eszembejuttat Kosztolányi Dezső egyik gyönyörű versének néhány sora:

„...Kopogj vasut. A sorom bus dalát
verd,

Hogy mindegy nekem: völgyek és hegyek
S minden mindegy a vágy utasának
És mindegy már, akárhová megyek.“

Kopogj vasut. És kopogj te is: eső. Reggelre majd kiderül az égből és a mosolyos napfényben fölbred az igazi tavasz. De ez a nap még a szomorúságé, bánaté. Folyjon együtt az emberek könnye az ég könnyeivel. Szakadjon föl a lelünk mélyéről minden szomorúság. Így egész szívvel, egész lélekkel tudunk majd örülni a felderengő igazi tavasznak.

(s. i.)

— **Közös minisztertanács.** Bécsből jelentik: Csüttörtökön gróf Czernin külügyminiszter elnöklésével közös minisztertanács volt, amely gazdasági kérdésekkel foglalkozott. A tanácskozások délelőtt 11 órától déli fél 1 óráig tartottak.

— **Gróf Apponyi Albert kihallgatása.** Budapestről telefonálja tudósítók: Gróf Apponyi Albertet a király szerdán ötnegyed órai kihallgatáson fogadta. Apponyihoz kö-

zeilió helyről kijelentették, hogy a király igen kegyesen meghallgatta Apponyi minden irányban való előterjesztését és fejtegetéseit. Utána Erdélyi Sándort fogadta kihallgatáson a király. Erdélyi 20 percig tartózkodott a királynál.

— **A horvát miniszter Szmrecsányi vádjairól.** Budapestről telefonálja tudósítók: Hideghéti Imre horvát miniszter a Szmrecsányi György által a parlamentben említett ügyre vonttkozólag kijelentette, hogy az akta csak most vannak elintézés alatt, azonban az akta még nem son semmit. Mig a vizsgálát nincsen befejezve, lehetetlen állást foglalni. Lehet, hogy semmi lényeges nincs az egész ügyben, de lehet, hogy igen súlyos dolgokra fogtak akadni.

— **A kabinetiroda új főnöke.** A hivatalos lap csüttörtöki száma közli, hogy a király Töbör-Ethei báró Nagy Géza udvari tanácsost a kabinetiroda főnökévé nevezte ki.

— **Horvát képviselők tiltakoznak Szmrecsányi vádjai ellen.** Budapestről telefonálja tudósítók: A horvát képviselők csüttörtökön értekezletet tartottak és elhatározzák, hogy a Ház pénteki ülésén napirend előtt tiltakozni fognak Szmrecsányi gyanúsításai ellen. Ezzel a tiltakozással kapcsolatban Szmrecsányi ismételtén felszólal és leteszi a Ház asztalára a birtokában levő valamennyi katonai okirat fényképes másolatát.

— **Kitüntetések.** A király Almágy Sándor 5. népfőlkkelő gyalogezrednél beosztott tartalékos főhadnagyának a 3. osztályu katonai érdemkeresztet és a kardokat adományozta. Schön László és Debrowszky Gyula 46. gyalogezredbeli, Imre Gyula 5. honvéd gyalogezredbeli, Kende Béla, Petrik Pál, Kovács Tamás, az 5. népfőlkkelő gyalogezrednél beosztott és Braun István 1. honvéd lovastüzérszázalóbeli hadnagyoknak a legfelső dícsérő elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adatott.

— **Károlyi Mihály és Tallián Imre a királynál.** Badenből jelentik: A király pénteken délelőtt kihallgatáson fogadta gróf Károlyi Mihályt, aki kihallgatásáról visszatérve Bécsben hosszan tanácskozott gróf Czernin Ottokár külügyminiszterrel. A király délben báró Tallián Imrét fogadta kihallgatáson.

Tallián Béla kihallgatása után kijelentette, hogy délelőtt háromnegyed 9 órától fél 10 óráig volt a királynál kihallgatáson. A király lebilincselő közvetlenséggel beszét vele, minden kérdéstről magyarul. A király beszélgetés közben jegyzeteket készített az elhangzott dolgokról.

— **Báró Rajasich József afférje Szmrecsányi Györggyel.** Budapestről telefonálja tudósítók: Báró Rajasich József országgyűlési képviselő Szmrecsányi Györgyöt provokáltatni akarta a parlamentben elhangzott beszédeért. Táviratozott is Zágrábba segédekért, ezek azonban nem érkeztek meg és így Rajasich provokálás nélkül volt kénytelen eltávozni a Házból.

— **Interpelláció a Németországgal kötendő gazdasági szerződés ügyében.** Budapestről telefonálja tudósítók: Gróf Apponyi Albert a képviselőház pénteki ülésére interpellációt jegyzett be a Németországgal kötendő gazdasági szerződések tárgyában.

— **Előléptetés.** A hivatalos lap csüttörtöki száma közli, hogy bátyai Holtzer Tivadar volt hadapródjelöltet, beosztva a 46. gyalogezred pótzászlóaljával, az 5. népfőlkkelő pa-

ramcsnokság nyilvántartásában mépföldkelő zászlóssá léptették elő.

— **Bethmann-Hollweg Homburg fürdőben** Frankfurtból jelentik: Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár szerdán Frankfurtba érkezett, ahonnan rövid tartózkodás után Homburg fürdőbe utazott.

— **A javadalmi bizottság ülése.** A javadalmi bizottság pénteken délután tartja ülését Balogh Károly pénzügyi tanácsos elnöklésével. Az ülés tárgya a múlt havi üzlet-eredmény.

— **Élelmezési kérdések tárgyalása Bécsben.** Bécsből jelentik: Gróf Tisza István miniszterelnök csütörtökön reggel Latinovits Endre titkár kíséretében Bécsbe érkezett. A délelőtti órákban a miniszterelnök tanácskozott báró Ghillány Imre földmívelésügyi miniszterrel és báró Kürthy Lajossal, a Közélelmezési Hivatal elnökével. Ez az előzetes megbeszélés az élelmezési kérdések tárgyalására vonatkozó közös értekezlet előkészítésére szolgált. Gróf Tisza István miniszterelnök később meglátogatta gróf Czernin Ottokár külügyminisztert.

— **Hadvezérek kitüntetése.** Bécsből jelentik: A király lovag Henriquez János gyalogsági tábornoknak, egy hadtestnek az ellenség előtt való eredményes vezetéséért a Lipótnérend I. osztályát adományozta a hadiékítménnyel és a kardokkal, Papp Dániel ezredesnek és Ráth Pál ezredesnek pedig a vas-koronarend II. osztályát a hadiékítménnyel és a kardokkal. A hadsereg rendeleti lapja közli, hogy ő felsége a katonai érdemkereszt első osztályát adományozta a hadiékítménnyel és a kardokkal Rohr és báró Kirchbach vezérezredeseknek egy hadseregnek az ellenséggel szemben való eredményes vezetéséért, megparancsolta továbbá, hogy Tersztyánszky vezérezredesnek egy hadseregnek az ellenséggel szemben való eredményes vezetéséért legfelsőbb elismerését a kardok egy-

dőben való adományozásával tudomására adják.

— **Tiltó rendelet a husvétii tojásról.** Báró Kürthy Lajos rendeletet intézett a város hatóságához, amelyben tudatja, hogy a baromfitojás festése és forgalombahozatala tilos. A rendelet ellen vétők két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők.

— **Értekezlet a kereskedelmi és iparkamarában.** A kereskedelmi és iparkamara vezetősége értekezletre hívta össze a szegedi bankok igazgatóit. Az értekezlet csütörtök délután volt és a vagyonadó megállapítása végett a 31-ikéig benyújtandó bevallásokkal foglalkozott. Ezzel kapcsolatban arra vonatkozólag történt megállapodás, hogy a tőzsdén nem jegyzett szegedi bankrészvényeket a bevallásba milyen arányban állítsák be.

— **Börtönvizsgálat.** Pénteken délelőtt a börtönvizsgáló-bizottság Bokor Pál helyettes polgármester vezetésével börtönvizsgálatot tart.

— **Istentisztelet a zsinagógában.** A péntek esti istentisztelet kezdete 6 órakor lesz. Irásmagyarázat szombat délelőtt.

— **Sajtot árusít a város.** Balogh Károly tanácsnok, a közlelmezési hivatal vezetője hirdetményben tudatja, hogy a város közfogyasztása részére mintegy tíz métermázsasvájai sajt érkezett. A sajtot utalvány ellenében a közlelmezési hivatal által megbízott kereskedők fogják árusítani. A sajtutalványt — elsősorban tisztviselők részére — a közlelmezési hivatal állítja ki. A sajt nagybani eladási ára viszontelárusítók részére kilogrammonként 9 korona 15 fillér, kicsinyben tíz korona. Az elárusító kereskedők üzletében

a fenti árakat látható helyen ki kell függeszteni.

— **A Fehértó halgazdasága.** A Fehértó halgazdaságának ügyében a tanács felírt az Országos Halászati Felügyelőséghez is, melyel közölte a Magyar Földbirtokbank ismert ajánlatát és a beküldött tervek költségvetésének átdolgozását kérte. A tanács megkeresésére az Országos Halászati Felügyelőség most a következőkben válaszolt: Megkeresésére van szerencsém tisztelettel jelezni, hogy a Fehértó halgazdaságának ügyében alakított tanácsba való kiküldésünk érdekében a minisztériumhoz az előterjesztést megtettük. A Magyar Földbirtokbank r.t.-nak hivatalunkkal közölt ajánlatára nézve teljesen a magunkévé tesszük a tanács amag állásfoglalását, hogy a bank ajánlatának érdemleges tárgyalásról addig szó sem lehet, amíg azt részletes tervvel és költségvetéssel ki nem egészíti. A hivatalunkhoz 17/917. sz. alatt beküldött tervek költségvetésének átdolgozása folyamatban van; különösen a szivattyutelep berendezésének költségére vonatkozó adatok beszerzése igényel azonban a mai viszonyok között nagyobb utánjárást. Kérjük tehát még egy ideig a szíves türelmüket. Az Országos Halászati Felügyelőség vezetője Répási miniszteri osztálytanácsos. Az értesítést a tanács csütörtöki ülésén mutatta be Bokor Pál helyettes-polgármester és a tanács azt tudomásul vette.

— **Hogyan tervezték a kémek a malmok és raktárak fölgújtását.** A kormánynak tudomására jutott, hogy ellenségeink a malmok, raktárak fölgújtására, a lovak és marhák betegségesírákkal, döggel fertőzésére kémekkel ársztotta el az országot. A kormány rendeletben hívja fel a hatóságokat a védekezésre. A kémek a tüzesetek okozására állítólag egy kémek, kemény papírból készült 10–11 cm. hosszú és 3–3 és fél centiméter átmérőjű fekete tokkal vannak fel szerelve. A tok fedője alatt vékony hegyes üvegesucs tűnik szembe, amely a tok belsőjéből nyúlik fel. Az üveg hegyét letörlik és az egész tokot függőlegesen behelyezik a győlköny anyagba. A ló- és szarvasmarhaállomány megfertőzésére állítólag az a mód van tervbe véve, hogy az ügynökök a kutakba és itató vályukba bacillusokat tartalmazó tablettákat dobznak, mely tabletták fehérek és valamivel kisebbek, mint az ismert aspirintabletták melyekhez pusztán kézzel hozzá nyúlni nem szabad. A fegyveres erőnek vagy szövetséges csapatoknak hátrányát, vagy az ellenségnek előnyét célzó ily cselekményeket elkövető polgári egyének is a katonai büntető bíraskodás alá helyeztetnek, büntetésük köztélálali halál, vagy enyhébb beszámítás.

KORZÓ MOZI

Igazgató: VASS SÁNDOR.

Telefon 11-85.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A szenzációk szenzaciója!

HOMUNKULUS V.

Leszámolás az emberiséggel

Dráma 4 felvonásban.

A főszerepben:

OLAF FONSS.

Előadások pénteken és szombaton 5, fél 7 és fél 9, vasárnap 2, fél 4, 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Helyárak: Páholy 1.60, zsölye 1.20, I. hely 1 K., II. hely —.70 fillér, III. hely —.50 fillér.

Tenger-

sok utánzatot ajánlanak mostanában Diana-sós-borszesz helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtévesztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi Diana-sós-borszeszt, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszor, fájdalomcsillapító, hűsítő, enyhítő és egészségápoló. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

kis üveg Diana-sós-borszesz ára K 1.30
nagy " " " " 3.50
legnagyobb " " " " 7.—

DIANA kereskedelmi r.t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

alá eső esetekben 10 évtől 20 évig terjedő súlyos börtön. A főljelentés elmulasztói mint büntársak 5 évtől 10 évi, különös súlyosbító körülmények között pedig 10 évtől 20 évig terjedhető súlyos börtönnel büntethetők.

— **Paprikaföldet kér a katonaság.** A katonai parancsnokság átírt a város tanácsához, hogy hány hold parlagon heverő földet tudna bérbeadni a katonaság részére paprikatermelés céljaira. A paprikát a katonaság termelné. A tanács tudatja a katonai parancsnoksággal, hogy a városnak parlagon heverő földje nincs.

— **Rode Imréné női kalapdivattermébe** Horváth Mihály-utca 7. szám alatt megérkeztek az átmeneti, tavaszi és nyári kalapujdonosságok, melyek utolérhetetlen olcsó árakon árúsítatnak. Felhívjuk a közönség szíves figyelmét a lapunkban megjelent hirdetésre.

— **ÓRA és ÉKSZER javításokat gyorsan, pontosan és olcsón készít FISCHER K. Korzó kávéház mellett.** — Telefon: 1538.

— **Fémbeváltók Szegeden.** A fémbeváltás még hátralevő rövid határidejére való tekintettel a Fémközpont most hivatalosan közli velünk, hogy Szegeden a következő fémbeváltóhelyek működnek: Bruckner Testvérek, Grassely László, Mezey és Társa. Sebők Mihály.

— **Richard Oswald, aki a sátán kutyájával** szerezte meg világhírnevét, most ismét egy annál még tökéletesebb detektívdramát alkotott, amelynek meglepő és szenzációs trükkjei és fordulatai valósággal lenyűgözik a közönséget. Ezen óriási filmalkotás címe *A borzalmak háza*. Színpadra kerül pénteken az Uránia-ban. Még egy pompás vígjáték is szerepel ugyanakkor a műsoron.

Tanuljunk idegen nyelveket a Városi nyelviskolában. Telefon 14—11.

Az olasz harc téren nincs esemény.

BUDAPEST, március 22. (Közli a miniszterelnöki sajtóosztály.) Az olasz harc téren a helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

A német front megrövidítése nyugaton.

Berlin, március 22. Az angolok és a franciák nagy esőben és hóviharban követik a németeket a kiűritett és elpusztított területen keresztül. Előrenyomulásuk tempóját a német lovasság és gyalogság biztosító csapatai szabják meg. Az angolok súlyos veszteséget szenvedtek, amidőn a nekik ismeretlen terepen megkísérelték, hogy a német őrségek láncolatát megszakítsák. Egy Arrastól délre eső faluban kis területen 53 halott angol hevert, egy másik helyen 200 angol holttestet találtunk. Két zászlóalj, amely egy országot mentén a gránátölcsérekben elhelyezkedett, a német tüzéség pusztító tüzelés alá vett. A sűrű gránátésőben az angolok nagy része elpusztult, a többi pedig sietve visszavonult. A német ütegek, amelyek jól be vannak löve, kitünően berendezett megfigyelő állásukból nagy távolságban átlátják a terepet s a németek után nyomuló szövetséges csapatoknak súlyos veszteségeket okoznak. Az uton levő angol és francia ütegek és csapatok rendkívül súlyos veszteséget szenvedtek a nehéz német ágyuk tüzelésétől. A franciák megkísérelték 10-én, hogy erősebb lovasosztagokkal megszállják a Hamtől északkeletre levő Ropy községet, de még ugyanaznap délutánján ki kellett vonulniok. Egyik támadásukat, amelyet két zászlóaljjal indítottak Leury-Clamesynál, Soissons-tól északkeletre, súlyos veszteségükkel meghiúsítottuk. A Maastól nyugatra levő magaslatokon, ahol a francia támadó kísérletek ellenére is valamennyi árok a németek kezében maradt, foglyaink száma nyolc tisztre és 546 emberre, zsákmányunk pedig 33 gyorstöltő gépfegyverre és 3 aknavetőre emelkedett. (M. T. I.)

Lvov herceg és Miljukov az új kormány céljairól.

— Az antant sorsa Oroszországtól függ. —

Genf, március 22. A Temps pétervári levezetője beszélgetést folytatott herceg Lvov miniszterelnökkel és Miljukov külügyminiszterrel. Lvov így nyilatkozott: Egész Oroszország bizik most a nap keltében, amelynek forradalom volt az előjele és amely tetőpontját az ellenség végleges legyőzésében fogja elérni. Oroszországtól függ az antant további sorsa.

Miljukov ezt mondotta: — Az országot most úgy kell szervezni, hogy a végleges győzelem meggyorsítható. A régi rezsim Oroszországot a teljes szervezetalanság állapotába döntötte, most minden törekvésünket arra kell irányítani, hogy a nemzet erőit összefogjuk és a háborút megnyerjük. Az új rezsim legszívesebben Mihály nagyherceg ideiglenes régensségét látta volna.

Oroszország — a дума és az új kormány fenhatósága alatt.

Rotterdam március 22. A Times-nak jelentik Pétervárról: A minisztertanács tegnap a belügyminiszteriumban Lvov herceg elnöklésével összeült. Valamennyi miniszter elfoglalta hivatalát. A дума végrehajtó-bizottsága minden kormányzóságba új biztosokat nevezett ki. Az ideiglenes kormány és a дума együttműködését biztosították. A дума biztosai a birodalom minden városába elutaztak már és ilyen módon az egész országot a дума és az ideiglenes kormány fenhatósága alá helyezték. Finnország minisztere ma elutazott Helsingforsba.

Anarchia Finnországban.

Stockholm, március 22. Az ideérkező utasok beszélik, hogy Finnországban teljes az anarchia. A mozgalmat főleg tengerészek szítják. Pétervárott nyugalom van. A végrehajtó bizottság kebelében felmerült egyenetlenség egyre nő. Az Aftonbladet jelentése szerint a pétervári forradalmárok ellenforradalomtól tartanak, melyet a nagyhercegek pártja, a bürokrácia és a hadsereg egy része készít elő. A végrehajtó bizottságban a köztársasági pártiak és a szocialisták kerültek fölénybe. A cár lemondását péntek délután közölték a pétervári lakossággal. A katonaság a köztársaságot éltette. A végrehajtó bizottság felszólította a katonákat, hogy ne öljk meg tisztjeiket és ne veszélyeztessék ilyen módon Oroszország győzelmét.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

0000

MŰSOR:

Előadások kezdete negyednyolckor.

PÉNTEK: Klasszikus ciklus VII. száma. Először, *Solness építőmester*. Tölgyes Gyula konferálásával. Színmű. Páros három-harmados.

SZOMBAT D. U.: *Cigányprimás*. Operett.

SZOMBAT ESTE: Másodszor *Solness építőmester*. Színmű. Páratlan, egyharmados.

VASÁRNAP D. U.: *Családfő*. Operett.

VASÁRNAP ESTE: *Falurossza*. Páros két-harmados.

Felelős szerkesztő: Pásztor József.

Kiadótulajdonos: Várnay L.

Hadmentés segédkönyvelőt

és gabonaraktárnokot keres a

Backmalom.

Aktuális ujdomság!

Hogyan kell az adóvallomásokat kitölteni?

Írta: Dr. SZENDE PÁL.

Ára 3 korona.

Kapható Várnay könyvkereskedésében.

Telefon 872. **URÁNIA** Telefon 872.
Magy. Tudományos Színház

Péntektől vasárnapig,
március 23-án, 24-én és 25-én

RICHARD OSWALD
a „Sátán kutyája“ rendezőjének
legújabb alkotása

A borzalmak háza

Detektívdrama 4 részben.

A legnagyobb bűnügyi attrakció.

Előadások délután 5, fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap délután 2 órától kezdve. Gyermekjegyek csak az első előadásokra érvényesek. — Jegyek délután 3 órától, vasárnap délután fél 2-től kezdve előreválthatók.

Helyárak: Zsölve 1.20, I. hely 1.—, II. hely —80, III. —50 fillér

Villát

bérelnek

Ujszegeden.

Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

Női kalapok

átmeneti, tavaszi és nyári legszebb kivitele megérkezett, a legnagyobb választékban és utolérhetetlen olcsó árakban; még ma 50 százalékkal olcsóbbak az árak, de később tetemesen emelkedni fognak.

Selyemkalapok minden árban.

Bast-kalapok	8 kor. felj.
Négligé kalapok	9 kor. "
Sport-zsirálói kalapok	10 kor. "
Tagal-kalapok	12 kor. "
Selyem tagal-kalapok	15 kor. "
Tagal-pikó kalapok	20 kor. "

Fátyol, szalag, virág és toll-tüzekben nagy választék. Ismételőknak árked-vezmény. Gyászkalapok és fátyolok a legolcsóbb árakban. Kalapok átalakítását és díszítését elfogadom. Tisztelettel

Rode Imréné

Horváth Mihály-utca 7. szám,
a volt Cabaré átelében.

APRÓHIRDETÉSEK.

Izzad valamely test-része? Ugy használja a dr. Leinzinger féle kipróbált szert. Üvegje 70 fillérért kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Fájós fogára vegyen mielőbb a híres Leinzinger-féle fogcseppből üvegje 70 fillérért kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Gyomor bajosok dicserik a Leinzinger-féle gyomorcsépp jó hatását, Üvegje 1 koronáért kapható Leinzinger Gyula, gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Hajhullás, hajkorpa gyorsan elmúlik a Leinzinger-féle „Chinabajszez” által. Ára K 1:50 Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Legjobb hajfestő az országosan elismert Leinzinger-féle. Ára 4 korona. Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Hajszülés ellen csakis az ártalmatlan Leinzinger-féle „Hajrestorer” használja. Ára 1 K 50 fill. Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Szeged sz. kir. város közéletmezősi hivatala.

Hirdetmény.

A város közfogyasztása részére mintegy 10 mm. sveici ementhali sajt érkezett, amely a közéletmezősi hivatal által megjelölt kereskedők útján fog kiárusításra kerülni.

A sajt nagybani eladási árát viszontelárusítók részére kilogrammonként 9 (kilenc) korona 15 fillérben, kicsinybani eladási árát 10 (tíz) koronában állapítom meg.

Utalványt úgy a kereskedők, mint a vevők (első-sorban tisztviselők) részére a közéletmezősi hivatal állít ki. A kereskedők a sajtot a közéletmezősi hivatal raktárából fogják átvenni.

A fenti árak az elárusító kereskedők üzletében látható helyen kifüggesztendők, sajt csak azoknak szolgáltatható ki, akik a közéletmezősi hivatal pecsétjével ellátott utalványt mutatnak fel.

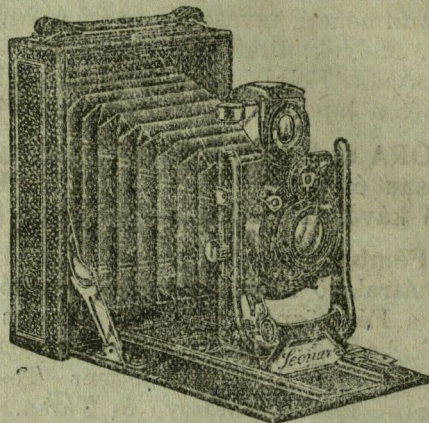
Szeged, 1917. március 21.

1387—917. k. é. sz.

Polgármester helyett:

Balogh,
v. tanácsnok,
mint a közéletmezősi hivatal vezetője.

Fényképészeti gépek.

10—500 koronáig Görr és Zeiss
lencsékkel. Nagy raktár minden-
nemű fényképészeti cikkekben,
— eredeti gyári árakban —

Sandberg Henrik optikai
intézet
Szeged, Széchenyi-tér 16.

T. vevőimnek jól berendezett sötét
kamrát díjtalanul rendelkezésére
bocsájtok.

Irodalmi újdonságok.

Kaphatók Szegeden Várnay L. könyvkereskedésében

Farkas Pál: Egy tanár jegyzetel 4. ⁿ	Biró Lajos: DON JUAN 4. ⁿ	Muraközy Gyula: EMBER ÉLET 3. ⁿ	Szini Gyula: HANNA 3. ⁿ	Bárony István: Vérvirág 4. ⁿ
Emőd Tamás: Ferenc Jóska ládájából 3. ⁶⁰	Göndör Ferenc: Szerb szocialisták a háboruban 3. ⁵⁰	Nagy László: A háború és a gyermek lelke 3. ⁿ	Biró Lajos: A MÉLYSÉG LAKÓI 5. ⁿ	Ifj. Hegedűs Sándor: A lélekbuvár 4. ⁿ
Ifj. Hegedűs Sándor: Az arany nap hazája 3. ⁿ	Durkheim—Balla: A szociológia módszere 2. ⁴⁰	Révész Béla: BEETHOVEN 4. ⁶⁰	Anatole France: Pártutó angyalok 5. ⁿ	Vajthó László: Német anthologia 6. ⁿ
Kaffka Margit: ÁLLOMÁSOK 6. ⁿ	Kárpáti—Vajda: KOMIYES KELEMEN 3. ⁵⁰	Laczkó Géza: NOEMI FIA 5. ⁿ	Ladányi János: MILLIÓK MEGVÁLTÓJA 2. ⁿ	Shakespeare-Babits: A VIHAR 3. ⁿ
Drasche-Lázár A.: Tűzpróba 5. ⁿ	Landauer Béla: A tanár 5. ⁿ	Kosztolányi: Modern költők 7. ⁿ	Moly Tamás: Három novella 3. ⁿ	Mikszáth Kálmán: Az igazi humoristák 2. ⁵⁰
Herczeg Ferenc: Kék róka 2. ⁸⁰	Mikszáth Kálmán: A gyerekek 3. ⁿ	Fejér Imre: MADÁR EMBEREK 3. ⁿ	Byron-Kosztolányi: MAZEPPA 2. ⁿ	Pásztor József: Az ügyetlen 3. ²⁰